

Ministerie van Buitenlandse Zaken – Factsheet Brede Welvaart

Inleiding

Toelichting BZ:

Bij de keuze voor de indicatoren van het ministerie van Buitenlandse Zaken is de focus gelegd op de huidige indicatoren die in de Monitor Brede Welvaart & SDG's 2024 staan. Hierbij is het belangrijk om een kanttekening te schetsen dat er op dit moment in de Monitor weinig indicatoren staan die een causale relatie hebben met het beleid waar het ministerie van Buitenlandse Zaken verantwoordelijk voor is. Alle indicatoren die gekozen zijn, zijn geplaatst onder het deelpopje 'elders,' aangezien het beleid van Buitenlandse Zaken zich op dit deelgebied focust.

Toelichting BHO:

Bij de keuze voor de indicatoren van de portefeuille Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp (BHO) is de focus gelegd op de huidige indicatoren die in de Monitor Brede Welvaart & SDG's 2024 staan. Hierbij is het belangrijk om een kanttekening te schetsen dat er op dit moment in de Monitor weinig indicatoren staan die een causale relatie hebben met het beleid waar de minister van BHO verantwoordelijk voor is. Alle indicatoren die gekozen zijn, zijn geplaatst onder het deelpopje 'elders,' gezien het beleid van BHO zich op dit deelgebied focust.

Belangrijkste beleidsterreinen BZ Begroting 2025

Artikel 1 Versterkte Internationale Rechtsorde

Brede welvaart dimensie hier en nu

- De positie van Nederland als gastland voor Internationale Organisaties (IO's) en diplomatieke missies, in het bijzonder organisaties met een mandaat op het gebied van vrede en recht, biedt een goed uitgangspunt voor de bevordering van de ontwikkeling van internationale rechtsorde. (SDG 16 en SDG 17)
- Nederland blijft inzetten op de prioriteiten waarop in de afgelopen jaren veel expertise is opgebouwd: gelijke rechten voor vrouwen en meisjes, gelijke rechten LHBTIQ+, vrijheid van meningsuiting online en offline, vrijheid van religie en levensovertuiging, beschermen mensenrechtenverdedigers en maatschappelijke ruimte. (SDG 5 en SDG 10, ook SDG 16)
- Nederland zal vaker de samenwerking zoeken met niet-traditionele partners, en daarbij inzetten op een gelijkwaardige dialoog binnen een brede relatie, en inzetten op het versterken van het multilaterale mensenrechteninstrumentarium en een duidelijke link leggen tussen de inzet op mensenrechten, de ontwikkeling van de democratische rechtstaat en de internationale rechtsorde. (SDG 16)
- Samen met een bredere groep van partners werkt het Koninkrijk aan een inclusief en effectief multilateraal stelsel, waarin op regels gebaseerde mondiale multilaterale instituties stevig verankerd blijven en brede legitimiteit genieten. (SDG 17)
- Het bevorderen van een goed functionerende internationale rechtsorde inclusief gastlandbeleid, met een blijvende inzet op mensenrechten, als integraal onderdeel van het buitenlandbeleid. (SDG 16)

Brede welvaart dimensie elders

Een sterke internationale rechtsorde en eerbiediging van mensenrechten maken de wereld stabiel, veiliger, vrijer en welvarender. Dit vereist goed functionerende internationale instellingen en organisaties met een breed draagvlak, naleving en waar nodig aanvulling van de internationale wet- en regelgeving en voortdurende inzet tegen straffeloosheid voor de meest grove mensenrechtenschendingen en het voorkomen van deze schendingen, zoals bij de Russische agressie in Oekraïne. (SDG 16 en SDG 17)

Artikel 2 Veiligheid en Stabiliteit

Brede welvaart dimensie hier en nu

De huidige geopolitieke context waarin Nederland opereert is complex en weerbarstig. Dat komt tot uitdrukking in de Russische agressie-oorlog tegen Oekraïne met grote gevolgen voor de Europese veiligheidsordening en de nationale veiligheid, evenals de terreurdaden van Hamas op 7 oktober 2023, die een dynamiek in werking hebben gezet waarmee het Midden-Oosten – naast de humanitaire crisis in Gaza – in een diepe geopolitieke crisis is beland. Deze uitdagingen vragen ons om intensiever te investeren in de relaties met landen in andere delen van de wereld. (SDG 16 en SDG 17).

Brede welvaart dimensie later

Met de Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden (2023-2029) wordt de basis gelegd onder een toekomst waarin we weerbaar en voorbereid zijn. De strategische koers beschrijft drie hoofddoelstellingen en twaalf actielijnen die gelden voor het hele Koninkrijk. De hoofddoelstellingen zijn: 'Een veilig Koninkrijk in een multipolaire wereld', 'Een weerbare democratische rechtsorde' en 'Een parate en veerkrachtige samenleving'. (SDG 16)

Brede welvaart dimensie elders

Het bevorderen van de Nederlandse en internationale veiligheid en stabiliteit door doelgerichte bilaterale en multilaterale samenwerking en het bevorderen van democratische transitie in prioritaire gebieden, vooral in de ring rond Europa en het Koninkrijk. (SDG 16, SDG 17)

Artikel 3 Effectieve Europese Samenwerking

Brede welvaart dimensie hier en nu

Het aannemen van een actieve, consequente en constructieve houding om de invloed van Nederland in de EU te vergroten, zodat NL mede vorm kan geven aan ontwikkelingen in Europa die direct van invloed zijn op economische, sociale en politieke toekomst van Nederlandse burgers en bedrijven. (SDG 16).

Brede welvaart dimensie elders

- Een effectieve Europese samenwerking om de Europese Unie en haar lidstaten zo vreedzaam, welvarend en sterk mogelijk de toekomst in te loodsen. (Raakt alle SDG's)
- Het kabinet zal zich blijven inzetten voor een sterke EU van sterke lidstaten en sterke instellingen met de volgende prioriteiten voor de nieuwe Commissie:
  - o sociaaleconomische convergentie, onder meer via de
    - (1) groene en digitale transitie; (SDG 6, SDG 9, SDG 12, SDG 13, SDG 14, SDG 15)
    - (2) bestendiging van EU als belangrijke geopolitieke speler op het wereldtoneel;
    - (3) handhaving van goed bestuur, democratische waarden en mensenrechten; (SDG 16)
    - (4) voldoende uitvoeringskracht bij de EU en lidstaten in transitie om de ambitieuze doelen waar te maken.
- Het kabinet zet zich in voor het versterken van de democratische legitimiteit van de EU, en blijft zich hard maken voor transparante besluitvorming. Het kabinet wil ook de burgerdialogen voortzetten om burgers te informeren over en te betrekken bij de EU. (SDG 16)
- Het Europese sanctie-instrumentarium is onderdeel van de Europese gereedschapskist om de geopolitieke Unie vorm te geven. Sancties worden ingezet in situaties waar de kernwaarden van de Unie in het gedrang komen: de internationale rechtsorde, mensenrechten en democratie. Nederland draagt hier actief aan bij. Dit is mogelijk dankzij de sinds 2022 versterkte sanctie-capaciteit op het Ministerie van Buitenlandse Zaken, zowel

voor het ontwikkelen van nieuwe restrictieve maatregelen en de doorontwikkeling van het instrumentarium, als voor de coördinatie van implementatie en naleving ervan in Nederland en de EU. Hierdoor kan Nederland een toonaangevende rol spelen binnen de EU en in internationaal verband.

Artikel 4 Consulaire dienstverlening en uitdragen Nederlandse waarden

Brede welvaart dimensie hier en nu

- Het versterken van de Nederlandse cultuursector door internationale uitwisseling en presentatie Verbindingen leggen met economische diplomatie en andere prioriteiten van geïntegreerd buitenlandbeleid, zoals het mensenrechtenbeleid en veiligheidsbeleid. (SDG 16, SDG 17)
- Begrip en draagvlak vergroten voor het geïntegreerde buitenlandbeleid (HGIS) en het eenduidig versterken van de beeldvorming over Nederland bij buitenlandse doelgroepen via de publieke band, door het strategisch inzetten van publieksdiplomatie door het postennetwerk en BZ.

Brede welvaart dimensie elders

- Het verlenen van goede consulaire diensten aan Nederlanders in nood in het buitenland, evenals het verstrekken van reisdocumenten aan Nederlanders in het buitenland (SDG 16).
- Een bijdrage leveren aan een gereguleerd personenverkeer door de Nederlandse inbreng in het Europese visumbeleid en verantwoordelijk zijn voor de visumverlening kort verblijf. (SDG 10)
- Na de Russische inval in Oekraïne is de samenwerking met Russische culturele staatsinstellingen opgeschort en is het culturele programma in Rusland gericht op behoud van minimale individuele professionele culturele contacten en met andere partners, die aangehaakt willen blijven bij Europese waarden

Belangrijkste beleidsterreinen BHO Begroting 2025

Artikel 1 Duurzame Economische Ontwikkeling, Handel en Investerings

Brede welvaart dimensie hier en nu

- Versterken van het internationaal verdienvermogen van Nederland. (SDG 8, SDG 9)
- Vergroening van het handelsinstrumentarium. (SDG 12, SDG 13, SDG 14, SDG 15)
- Bevorderen van de economische weerbaarheid en mitigeren van risico's van strategische afhankelijkheden.
- Het ontwikkelen van beleid voor, en uitvoering geven aan exportcontrole en (toezicht op) sancties.

Brede welvaart dimensie later

- Versterken van het internationaal verdienvermogen van Nederland. (SDG8 en SDG 9)
- Bevorderen van de economische weerbaarheid
- Het ontwikkelen van beleid voor, en uitvoering geven aan exportcontrole en (toezicht op) sancties.

Brede welvaart dimensie elders

- Verminderen van armoede en maatschappelijke ongelijkheid. (SDG 1, SDG 5, SDG 10)
- Bevorderen van toekomstbestendige groei wereldwijd. (SDG 6, SDG 8 en SDG 12, SDG 13 SDG 14, SDG 15)
- Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO). (SDG 8, SDG 12, en SDG 17)
- Versterken van de private sector en arbeidsmarkt in ontwikkelingslanden. (SDG 8)

Artikel 2 Duurzame ontwikkeling, voedselzekerheid, water en klimaat

Brede welvaart dimensie hier en nu

- Nederland blijft ernaar streven om water hoog op de internationale politieke agenda te houden en zich samen met gelijkgezinde partners sterk te maken voor het uitvoeren van de toezeggingen die door landen, internationale organisaties, het bedrijfsleven en NGO's zijn gedaan onder de Water Action Agenda. (SDG 3 en SDG 14)
- Het kabinet richt zich met de gecombineerde aanpak voor hulp en handel op de vergroeningstransities in de voor Nederland belangrijkste sectoren van de internationale klimaatstrategie: landbouw, water, energie, grondstoffen, transport en circulair. (SDG 7, SDG 11, SDG 12, SDG 13)

Brede welvaart dimensie later

De Internationale Klimaatstrategie beschrijft hoe Nederland de inzet voor klimaat wereldwijd versterkt. Het kabinet plaatst water als organiserend principe in het hart van artikel 2 van de BHO-begroting. (SDG 6, SDG13, SDG 14).

Brede welvaart dimensie elders

- Verbeteren van waterbeheer, toegang tot schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen. (SDG 6)
- Vergroten van toegang tot voeding en voedselzekerheid. (SDG 2)
- Versterken weerbaarheid tegen klimaatverandering en tegengaan van klimaatverandering; duurzaam gebruik natuurlijke hulpbronnen. (SDG 1, SDG 2, SDG 6, SDG 7, SDG 13, SDG 15)
- In reactie op de voedselcrisis zet het kabinet in op direct mitigerende actie en op de lange termijn inzet met extra nadruk op het versterken van de schokbestendigheid van voedselsystemen in lage- en middeninkomenslanden. (SDG 2)

Artikel 3 Sociale Vooruitgang

Brede welvaart dimensie hier en nu

- Het kabinet zal bijdragen aan het Team Europe Initiative op lokale productie van vaccins, medicijnen en medische producten, waarbij Nederland zich specifiek zal inzetten voor het vergroten van de rol van het bedrijfsleven. (SDG 3)
- De Nederlandse Mondiale Gezondheidsstrategie 2023-2030 vormt het kader voor de inzet van het kabinet op het terrein van gezondheid in 2025. (SDG3)
- Het kabinet steunt maatschappelijke organisaties die zich inzetten voor SDG5, vrouwenrechten en gendergelijkheid op landen-, regionaal en internationaal niveau. (SDG5)

Brede welvaart dimensie later

- Het kabinet spant zich in voor het versterken van de innovatiekracht op het terrein van gezondheid en het vergroten van betrokkenheid van de private sector. (SDG 3 en SDG 9)
- Relevante programma's op het gebied van beroeps- en hoger onderwijs in onze partnerlanden richten zich in 2025 op de thema's water, voedselzekerheid en gezondheid. Hiermee investeren we in kennisopbouw en het noodzakelijke menselijk kapitaal. (SDG10, SDG 4 en SDG 8)

Brede welvaart dimensie elders

- Menselijke ontplooiing en het bevorderen van sociale gelijkheid en inclusieve ontwikkeling, door:
  - o Het bijdragen aan mondiale gezondheid en seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR) voor iedereen. (SDG 3)
  - o Het bevorderen van vrouwenrechten en gendergelijkheid. (SDG 5)
  - o Versterking van het maatschappelijk middenveld en bevordering en bescherming van de politieke ruimte voor maatschappelijke organisaties. (SDG 16)

- Versterken van de meest gemarginaliseerde en gediscrimineerde groepen, zodat zij hun stem kunnen laten horen. (SDG 5, SDG 10)
- Vergroting van kansen en perspectieven voor jongeren. (SDG 4, SDG 8)
- Een toename van het aantal goed opgeleide professionals en versterking van beroeps- en hoger onderwijs. (SDG 4)

Artikel 4 Vrede, veiligheid en duurzame ontwikkeling

Brede welvaart dimensie hier en nu

- De huidige situatie omtrent asiel en migratie in Nederland en wereldwijd laat een urgent belang zien van succesvolle mondiale migratiesamenwerking. Het Kabinet heeft extra middelen ter beschikking gesteld vanuit de BHO-begroting. (SDG 16)
- In 2025 hoopt het kabinet op het gebied van vredesopbouw nieuwe strategische partnerschappen aan te gaan met maatschappelijke organisaties. (SDG17).

Brede welvaart dimensie elders

- Vrede, veiligheid en duurzame ontwikkeling door het voorkomen en terugdringen van gewelddadig conflict en het bevorderen van rechtsstaat-ontwikkeling, vredesopbouw en legitieme staatsstructuren. (SDG 16)
- Het bevorderen van migratiesamenwerking, het verbeteren van de perspectieven van vluchtelingen en gastgemeenschappen (met focus op onderwijs en werk). (SDG 4, SDG 8, SDG 10)
- Het verlenen van noodhulp ter leniging van humanitaire nood wereldwijd.

Artikel 5 Multilaterale samenwerking en overige inzet

Brede welvaart dimensie hier en nu

- In multilateraal en bilateraal verband werkt Nederland aan het bereiken van de SDG's conform de 2030 Agenda. (SDG 17)
- Het bevorderen van maatschappelijke betrokkenheid in Nederland.

Brede welvaart dimensie elders

De inzet van cultuur en sport in ontwikkelingslanden om een sociale en kansrijke samenleving te stimuleren.